De tien fundamenten voor een kwaliteitsvolle begeleiding

Onze begeleiding wil de autonomie, waardigheid, participatie en het vermogen tot zelfredzaamheid van elke persoon versterken. We bouwen aan een relatie die steunt op respect, vertrouwen, gelijkwaardigheid en wederkerigheid.

1. Een onvoorwaardelijk en oordeelvrij onthaal

We verwelkomen iedereen met openheid en respect, ongeacht zijn of haar achtergrond, levensverhaal, kwetsbaarheid of persoonlijke situatie. We erkennen dat verandering en herstel tijd vragen en respecteren het tempo en de eigenheid van elke persoon.

> ♥ *Iedereen beschikt over waardigheid, talenten en mogelijkheden om stappen vooruit te zetten. We onthalen mensen zonder vooroordelen of veroordeling, binnen een duidelijk kader dat de veiligheid en het respect van iedereen waarborgt.*

2. Respect voor de vertrouwelijkheid

We waarborgen de vertrouwelijkheid van gesprekken en persoonlijke informatie. Dit is een essentiële voorwaarde om een vertrouwensrelatie op te bouwen en een veilige omgeving te creëren.

> ♥ *We gaan zorgvuldig om met de informatie en persoonlijke verhalen die mensen ons toevertrouwen, zowel binnen als buiten onze vereniging. Informatie wordt uitsluitend gedeeld wanneer dit noodzakelijk is voor de begeleiding, met respect voor de privacy en met de nodige omzichtigheid.*

3. Respect voor de waardigheid en de eigen keuzes van mensen

We respecteren de keuzes van mensen met betrekking tot de materiële hulp en de ondersteuning die we aanbieden. Hun zelfbeschikkingsrecht en waardigheid staan daarbij centraal.

> ♥ *Waar mogelijk bieden we mensen de ruimte om zelf te kiezen, rekening houdend met hun behoeften, voorkeuren en mogelijkheden. Niemand is verplicht om het aangeboden hulpaanbod te aanvaarden.*

4. Wederkerigheid en emancipatief werken

We beschouwen begeleiding als een wederkerige relatie van solidariteit en ondersteuning, die bijdraagt aan de autonomie en het versterken van het eigen vermogen tot handelen (*empowerment*). Het gaat niet om een eenzijdige hulpverleningsrelatie, maar om samen zoeken naar oplossingen en mogelijkheden, met respect voor de keuzes van de persoon.

> ♥ *We vermijden houdingen en praktijken die afhankelijkheid in de hand werken of mensen herleiden tot louter ontvangers van hulp. Ook wij ontvangen iets van de mensen die we verwelkomen. Zij brengen ons in contact met concrete vormen van solidariteit en helpen ons het beste in onszelf naar boven te halen.*

5. Participatie en versterking van het eigen vermogen tot handelen

We vertrekken vanuit de krachten, talenten, competenties en ervaringen van mensen. We stimuleren hun actieve betrokkenheid en beschouwen hen als volwaardige partners bij de uitbouw van onze werking.

Dat krijgt onder meer vorm door:

- Mensen te bevragen over hun ervaringen en voorstellen om onze dienstverlening te verbeteren en beter af te stemmen op hun behoeften.
- Hen te betrekken bij de uitwerking en organisatie van activiteiten, evenementen en projecten.
- Hen de mogelijkheid te bieden om, volgens hun wensen en mogelijkheden, deel uit te maken van het vrijwilligersteam of bij te dragen aan het verenigingsleven.

> ♥ *Door te vertrekken vanuit wat mensen wél kunnen en niet uitsluitend vanuit hun noden of tekorten, versterken we hun empowerment. Dat draagt bij aan zelfvertrouwen, eigenwaarde en de ontwikkeling van persoonlijke en sociale vaardigheden.*

6. Erkenning van ervaringsdeskundigheid

We erkennen de waarde van kennis en inzichten die voortkomen uit persoonlijke levenservaringen. Deze ervaringskennis vormt een belangrijke aanvulling op professionele, academische en technische kennis en verdient een gelijkwaardige erkenning.

> ♥ *Iedereen beschikt over eigen kennis, vaardigheden en inzichten die voortkomen uit zijn of haar levensloop en ervaringen. We willen ruimte creëren om deze ervaringskennis te waarderen en als een meerwaarde in onze werking te benutten.*

7. Ondersteuning van herstel en veerkracht

We erkennen dat herstel en veerkracht groeien in een warme, respectvolle en ondersteunende relatie. Daarbij zijn verschillende elementen van belang:

- Hoop en vertrouwen in de mogelijkheden en groeikansen van mensen.
- Het versterken van hun eigen vermogen om keuzes te maken en richting te geven aan hun leven.
- De vrijheid van iedereen om op eigen tempo stappen te zetten in een persoonlijk veranderings- en herstelproces.

> ♥ *Onze verenigingen kunnen een belangrijke omgeving bieden waarin mensen opnieuw aansluiting vinden, hun krachten ontdekken en hun veerkracht versterken. Dat vraagt van onze vrijwilligers een begeleidingshouding die vertrekt vanuit luisteren, waarderen, verbinden en insluiten.*

8. Bestrijding van stigmatisering en uitsluiting

We dragen bij aan het herkennen en doorbreken van maatschappelijke mechanismen die leiden tot stigmatisering, uitsluiting, zelfstigmatisering, schuldgevoelens, schaamte en een verminderd gevoel van eigenwaarde.

> ♥ *We erkennen dat armoede niet louter het gevolg is van individuele keuzes of tekortkomingen. Een gebrek aan structurele maatregelen tegen armoede en sociale ongelijkheid hypothekeert de levensloop en kansen van mensen. Door armoede bespreekbaar te maken zonder mensen te culpabiliseren, helpen we schaamte en schuldgevoelens te doorbreken en creëren we ruimte voor herwonnen eigenwaarde en meer greep op het eigen leven.*

9. Erkenning van de relatie onder lotgenoten en ervaringsgericht ondersteunen

We erkennen de waarde van contact onder lotgenoten en *peer support*: de ervaring van een doorleefde levenssituatie kan, wanneer iemand daar zelf voor kiest en voldoende afstand heeft kunnen nemen, een waardevolle bron van ondersteuning worden. Deze manier van ondersteunen verrijkt de werking van ons vrijwilligersteam wanneer ze voldoende omkaderd en gedragen wordt:

- We stellen luisteren, oprechte betrokkenheid en de kwaliteit van de relatie voorop, met respect voor ieders grenzen.
- We leggen nooit de eigen levenservaring op als voorbeeld of als oplossing die anderen moeten volgen.
- Het delen van persoonlijke ervaringen gebeurt altijd vrijwillig en zonder verplichting.

> *♥ Een levenservaring waaraan iemand met de nodige afstand inzichten en leerervaringen heeft ontleend, kan uitgroeien tot waardevolle bron van hulp om anderen te ondersteunen, verbinding te creëren en hoop te versterken.*

10. Ethische reflectie over ons handelen

We engageren ons om regelmatig stil te staan bij onze praktijken, houdingen en overtuigingen. Zo willen we eventuele vormen van stigmatisering, vooroordelen of onbedoelde veroordeling herkennen en bijsturen. We blijven daarbij trouw aan onze waarden van respect, openheid en inclusie.

> *♥ Oordelen en mensen in categorieën indelen is menselijk. Het is echter belangrijk om voldoende afstand te nemen van onze eerste indrukken en vanzelfsprekende denkpatronen. Zo kunnen we met meer openheid en nuance kijken naar de eigenheid van elke persoon en elke situatie.*